

- Jak probíhá odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění za osobu samostatně výdělečně činnou, která je současně zaměstnancem, a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem příjmů?
- Vedoucí odboru kontroly plateb pojistného

1.	Název úkonu	Odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění za osobu samostatně výdělečně činnou v souběhu se zaměstnáním, kde samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem příjmu.
2.	V jakém případě ve věci jednat	Pojištěnec je plátcem pojistného na zdravotní pojištění, pokud - podle § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění (dále jen "zákon č. 48/1997 Sb.") je zaměstnancem, - podle § 5 písm. b) zákona č. 48/1997 Sb. je osobou samostatně výdělečně činnou (dále jen "OSVČ"). Povinnost platit pojistné vzniká podle § 8 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb. dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání; dnem zahájení samostatné výdělečné činnosti (dále jen "SVČ").
3.	Charakteristika úkonu	Podle § 10 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb. je zaměstnavatel povinen nejpozději do 8 dnů od vzniku skutečnosti oznámit - nástup zaměstnance do zaměstnání, - změnu zdravotní pojišťovny zaměstnance (pokud mu zaměstnanec tuto změnu sdělil), - vznik povinnosti státu platit za zaměstnance pojistné. Podle § 10 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb. je pojištěnec, který je OSVČ povinen oznámit příslušné zdravotní pojišťovně zahájení a ukončení SVČ nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy tuto činnost zahájil nebo ukončil. Pojištěnec, podnikající na základě živnostenského oprávnění, splní tuto povinnost i tehdy, učiní-li oznámení příslušnému živnostenskému úřadu. Vyměřovacím základem u OSVČ je podle § 3a zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (dále jen „zákon č. 592/1992 Sb.“), od roku 2006 50 % příjmu ze SVČ po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Je-li vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, je OSVČ povinna podle odvést pojistné z minimálního vyměřovacího základu. Minimálním vyměřovacím základem se rozumí dvanásťnásobek 50 % průměrné mzdy. Výše pojistného podle § 2 zákona č. 592/1992 Sb. činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období. Výši pojistného je jeho plátcem povinen si sám vypočítat. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Podle § 7 zákona č. 592/1992 Sb. OSVČ platí pojistné formou záloh na pojistné a doplatku pojistného na účet příslušné zdravotní pojišťovny za celý kalendářní měsíc. Záloha na pojistné je splatná od prvního dne kalendářního měsíce, na který se platí, do osmého dne následujícího kalendářního měsíce. Podle § 3a odst. 3 písm. b) zákona č. 592/1992 Sb. minimální vyměřovací základ neplatí pro osobu, která současně vedle SVČ je zaměstnancem a odvádí pojistné z tohoto zaměstnání vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro zaměstnance. Vyměřovacím základem je skutečný příjem po odpočtu výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu. OSVČ, která je současně zaměstnancem a SVČ není hlavním zdrojem jejich příjmů, není podle § 8 odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb. povinna platit zálohy na pojistné; pojistné zaplatí nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se pojistné platí. Nezaplatí-li plátcem pojistného pojistné ve stanovené výši a včas, je příslušná zdravotní pojišťovna podle § 8 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. povinna vymáhat na dlužníkovi jeho zaplacení včetně penále.
4.	Výsledek úkonu	Odvod pojistného za osobu, která je zaměstnancem a „OSVČ“ zároveň.
5.	Kdy věc řešit	V případě zahájení či ukončení SVČ, nástupu či ukončení zaměstnání. Lhůty pro vyřízení nejsou stanoveny.
6.	Co je nutné doložit při iniciaci úkonu provedené elektronicky	Vyplněný formulář Oznámení změn pojištěnce a příslušné dokumenty, dokládající zahájení či ukončení SVČ či nástup nebo ukončení zaměstnání. Formuláře jsou k dispozici na pobočkách OZP nebo na internetových stránkách OZP zde .
7.	Co je nutné doložit při iniciaci úkonu provedené jinak než elektronicky	Průkaz totožnosti, vyplněný formulář Oznámení změn pojištěnce a příslušné dokumenty, dokládající zahájení či ukončení SVČ či nástup nebo ukončení zaměstnání. Formuláře jsou k dispozici na pobočkách OZP nebo na internetových stránkách OZP zde . Kontakty na pobočky OZP naleznete zde .
8.	Kde a jakým způsobem lze úkon iniciovat elektronicky	Pro elektronické podání lze využít aplikaci VITAKARTA , datovou schránku OZP: q9iadw9 nebo elektronickou podatelnu OZP .
9.	Kde a jakým jiným způsobem než elektronicky lze úkon iniciovat	Oznámení o změně platební kategorie lze podat písemně nebo osobně na všech pobočkách OZP. Kontakty na pobočky OZP naleznete zde .
10.	Výše poplatku při iniciaci úkonu provedené elektronicky	Správní ani jiné poplatky nejsou stanoveny.
11.	Výše poplatku při iniciaci úkonu provedené jinak než elektronicky	Správní ani jiné poplatky nejsou stanoveny.

12.	Výše dávky nebo jiného plnění, pokud je předmětem úkonu	OSVČ je povinna podle § 24 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, předložit přehled o svých příjmech a výdajích. Pokud zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je OSVČ povinna podle § 24 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. tuto skutečnost doložit do 30. dubna kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání za předchozí kalendářní rok.
13.	Opravné prostředky	Změní-li se dodatečně údaje oznámené na přehledu o příjmech a výdajích, jsou OSVČ povinny ohlásit změny do 8 dnů ode dne, kdy se o nich dozvěděly, a dlužné pojistné doplatit do 30 dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděly. Za účelem změn vyplní opravný přehled.
14.	Časté dotazy	Dotaz: Jakým způsobem mohu splnit zákonnou oznamovací povinnost? Odpověď: Oznámení o změně lze učinit elektronicky v aplikaci VITAKARTA v sekci Online přepážka, kde jednoduše nastavíte aktuální údaje, včetně platební kategorie. Další možností je formulář na stránkách OZP či jakoukoli jinou formou, která musí však vždy obsahovat identifikaci pojištěnce, oznamovanou skutečnost (změnu platební kategorie či dalších údajů), datum, od kdy ke změně došlo a podpis pojištěnce. Dotaz: Jsem zaměstnanec na hlavní pracovní poměr, souběžně s OSVČ, přičemž SVČ není hlavní zdroj příjmu. Mám povinnost platit měsíční zálohy na pojistné? V jaké výši? Odpověď: Pojištěnec není povinen platit měsíčně zálohy na pojistné. Úhrada pojistného bude provedena nejpozději do 8 dnů po podání přehledu o příjmech a výdajích formou doplatku. Pojistné bude vypočteno ze skutečné výše příjmů, nemusí být dodržen minimální vyměřovací základ.
15.	Sankce	Za nesplnění povinnosti předložení přehledu o příjmech a výdajích může zdravotní pojišťovna uložit plátcí pojistného pokutu až do výše 50 000 Kč.
16.	Působnost	Provádění veřejného zdravotního pojištění.
17.	Oblast	Platba pojistného.
18.	Klíčová slova	Pojistné, odvod, „OSVČ“, zaměstnanec, povinnost, platební kategorie.
19.	Počátek platnosti popisu úkonu	1. 5. 2023
20.	Konec platnosti popisu úkonu	Konec platnosti není stanoven.
21.	Výsledek úkonu vedený v základním registru nebo v agendovém informačním systému	-